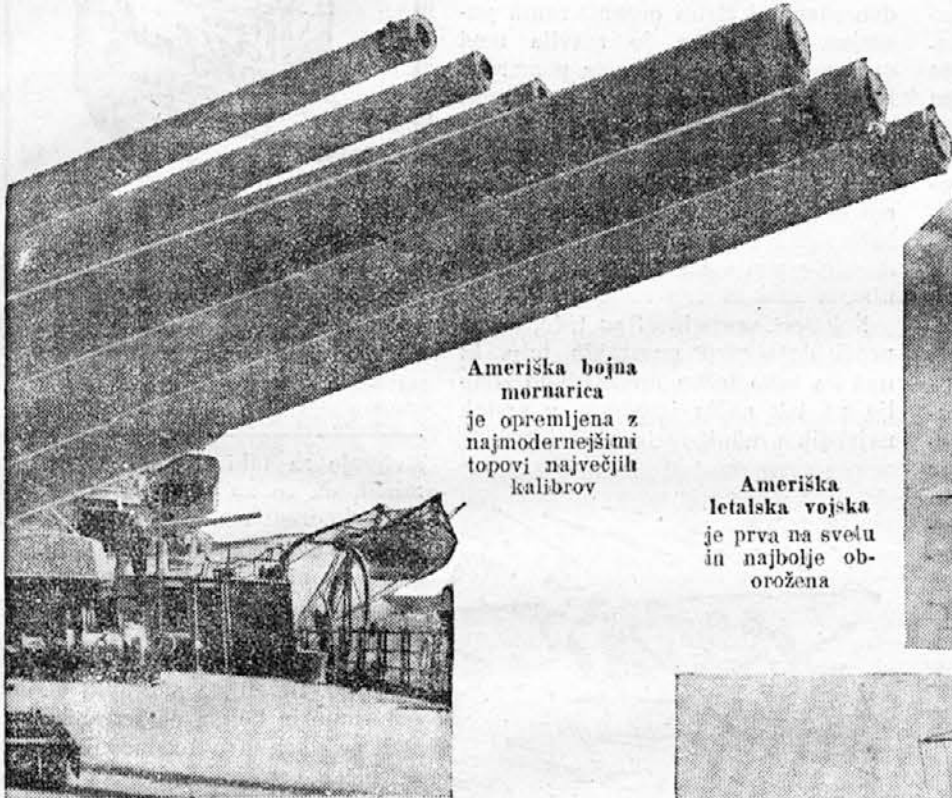

Družinski tednik

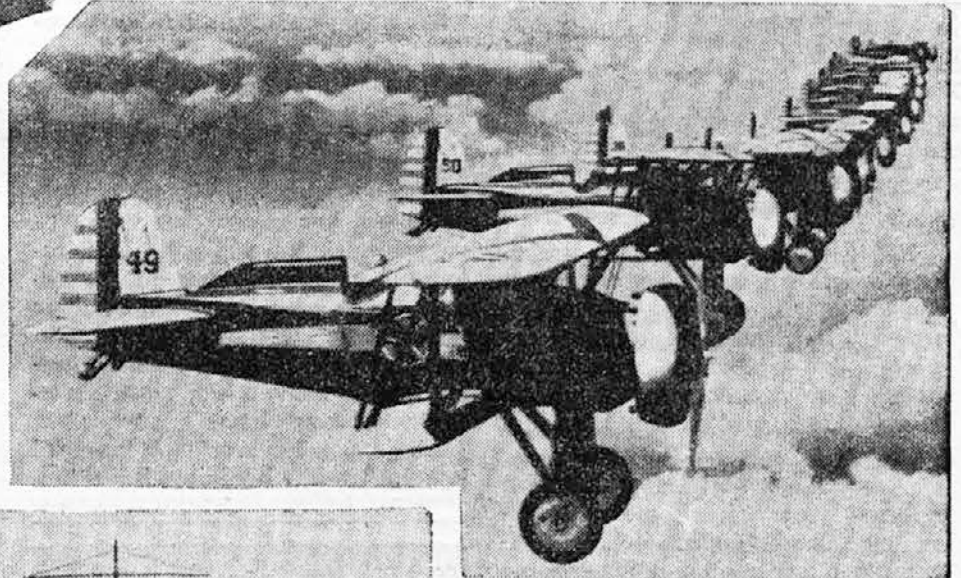
ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal številka 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani številka 15.393. **Ljubljana, 16. novembra 1933** Naročnina za četrlet 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja. **Štev. 46. Leto V**

Ameriška bojna mornarica je opremljena z najmodernejšimi topovi največjih kalibrov

Ameriška letalska vojska je prva na svetu in najbolj oborožena

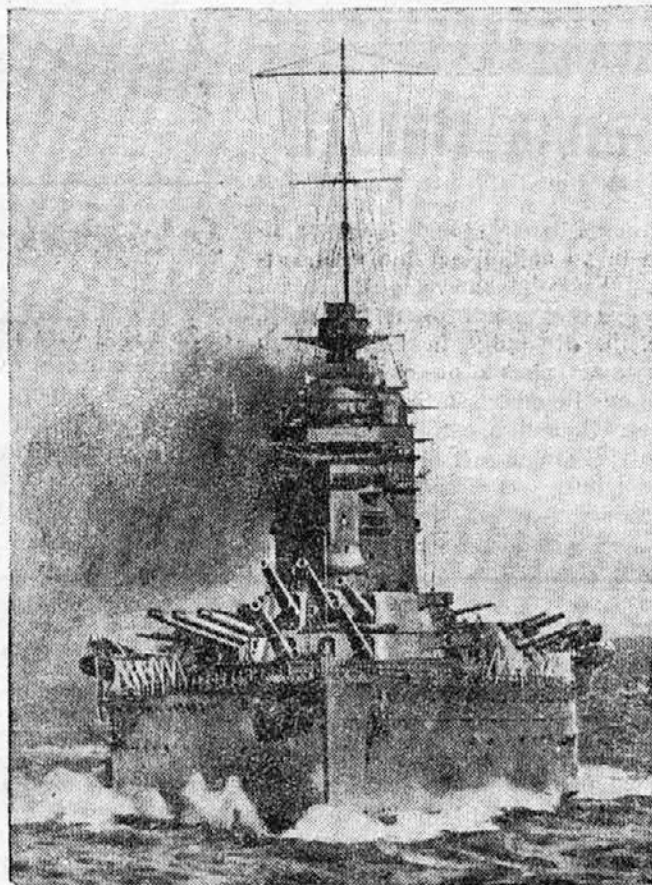
Vojna na Pacifiku?

Ze nekaj let sem se položaj na Daljnem vzhodu in v Tihem oceanu nevarno zaostruje. Japonska prehitro rase, njeno prebivalstvo se množi kakor nikjer drugod na svetu. A kam naj vse te ljudi spravi? Niponsko otočje je komaj tolikšno kakor Nemčija, prebivalstva ima pa za 20 milijonov več. Vrhu tega je zelo velik del dežele gorat in ognjeniški ter zato neporaben za obdelovanje zemlje in za naseljevanje ljudi. Kam torej s prebitkom človeškega materiala?

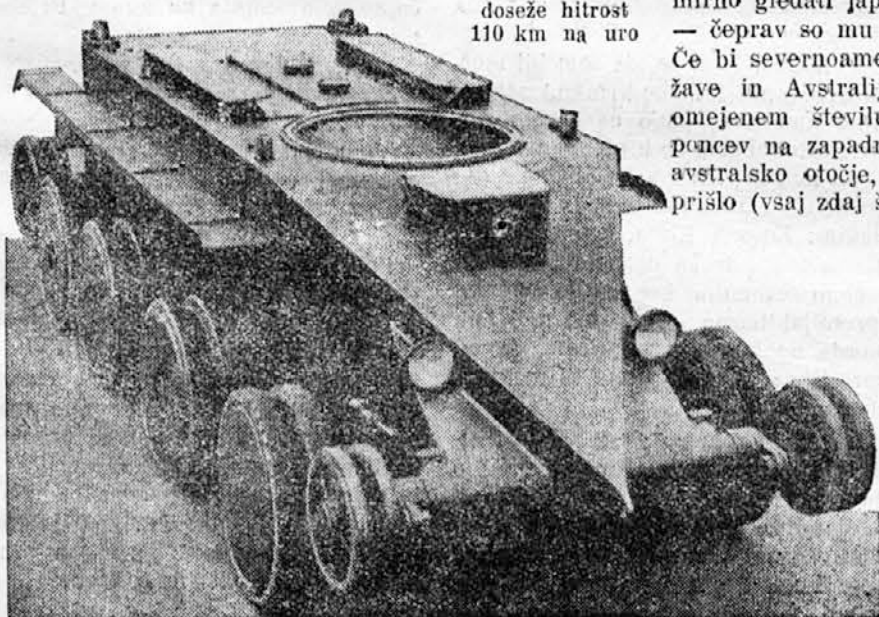
Japonci so najprej pogledali v vzhodno Kitajsko (Mandžurijo), sorazmerno zelo slabo obljudeno pokrajino. Zato je prišlo do vojne med Japonsko in Kitajsko, zato do ustanovitve samostojne Mandžurije; da se bodo mogli Japonci kje naseliti in kam izvažati izdelke svoje razvite industrije. Pa to Japoncem še ni dovolj: hoteli bi tudi otoke v Tihem oceanu. Tu jim gre kajpada v prvi vrsti za to, da se zavarujejo pred ameriško in angleško (avstralsko) mornarico.

Velesile, ki imajo gospodarske in

Na morju so Angleži še zmeraj prvi: angleška linijska ladja »Rodney«

Prava dirjajoča trdnjava je tale ameriški tank: doseže hitrost 110 km na uro

politične interese na Daljnem vzhodu in v Pacifiku, seveda ne morejo mirno gledati japonskega prodiranja — čeprav so mu same precej krive. Če bi severnoameriške Združene države in Avstralija dovolile vsaj v omejenem številu priseljevanje Japoncev na zapadno obal USA in na avstralsko otočje, bi morda ne bilo prišlo (vsaj zdaj še ne) do japonsko-

kitajske vojne, ne do tako mrzličnega tekmovalstva v oboroževanju — in naposled tudi ne do tako hude gospodarske krize; saj je ravno v USA gospodarska stiska največ zato tako huda, ker imajo tam preveč blaga, ki ga nimajo kam prodati, neizmerna Kitajska, ki bi bila sicer najhvaležnejši kupec, je pa ravno zaradi večnih notranjih bojov (ki jih baš velesile s svojo politiko hote ali nehote neté) tako na tleh, da si ne more privoščiti nobenih dobrin, ki jih ima belo pleme na prebitek. Da sta USA in Avstralija šele danes, v času najhujše krize, zaprli svoje meje pred Japonci, bi bilo še razumljivo, kakor tudi nihče ne bi mogel oporekati, če bi bili to storili iz zgolj gospodarskih ozirrov; toda obema državam je bila vodilna misel pri tej prepovedi, da ne sme rumeno pleme »okužiti« belega... Torej ista usodna politika o privilegiranem in manj vrednem plemenu, ki jo danes vodi Nemčija proti Židom.

In tako danes pol človeštva tekmuje v oboroževanju samo zato, da bo nekoč moglo v mandžurskih puščah in na valovih Pacifika z orožjem dokazati kulturno in civilizacijsko premoč belcev nad rumenim plemenom...

V Rusiji se morajo tudi ženske naučiti ravnanja s strojnimi

Nad Kitajsko, ki je že itak strahovito opustošena in obubožana zaradi vpadov japonske vojske, ki jo skoraj sleherno leto uničujejo potresi in poplave — pred kratkim so vode razdejale 1400 vasi do tal — vihte bič še njeni lastni ljudje: gusarji na njenih rekah.

Vsaka tuja, bodisi trgovska, bodisi potniška ladja, ki pripluje v mogočno ustje Jangtsekianga, dobi po pristaniškem privodniku uradno pismo — opozorilo pred gusarji, ki ogražajo na rekah življenje in imetje lastnika ladje in njegovih potnikov. Tuji kapitan, ki je že jadral po tem nevarnem vodovju, ve, kaj mu je treba storiti. Sporazume se na »pristojnem mestu« v Šangaju, kjer položi primerno vsoto, ki je odvisna od velikosti in tovara njegove ladje. Ta »odkupnina« mu daje pravico, da sme razobesiti na jamboru rumeno zastavo, Rumena zastava, brez katere si še kitajska ladja ne upa v nevarno vodovje, je jasen dokaz terorja in korupcije, ki vlada današnji dan v tistih krajih. Izsiljevanje je preprosto, toda zanesljiv vir dohodkov.

Ribiči kitajskega porekla in lastniki ladij so »pod zaščito« gusarjev, če plapolna na njihovih jamborih rumena zastava kot znak, da sleherno leto točno ob roku plačujejo prisilne odkupnine od 50 do 1000 dolarjev. Kdor pa ima toliko poguma, da se ne zmeni za gusarske organizacije in se na lastno pest skuša podati na nevarno pot po kitajskih rekah, ne tvega samo svoje ladje, imetja in tovara, temveč zvečine tudi svoje in svojih ljudi življenje.

Organizacija je od sile močna in mogočna. Nikomur ni znano, kako razpredena je, toda vsakdo ve, da so njeni pomagači povsod in da jih ni nikjer. Divje razčlenjeni bregovi rek so na moč pripravna skrivališča za opazovalce. Nedolžni migljaji moštva majhnih splavov in čolničev obveščajo sproti na čerih skrite opazovalce-gusarje. Ponoči se utrinjajo svetlobni znaki od obale na obal in njihovi odsviti na tiho vodi se zde kakor strahovi. Gorje mu, komur so namenjeni!

Tai-hu je dobrih 3000 kvadratnih kilometrov veliko jezero med Nankingom in Šangajem. Na njegovih obalah so najidealnejša zavetišča kitajskih gusarjev. Čeri in zalivov ni mogoče pregledati. Cela brodovja so pripravljena tam v zasedi, in čakajo na komaj vidno znamenje za napad.

Rumena zastava na Jangtsekiangu

Gusarji ogražajo trgovske ladje. — Skrivnostni roparski trusti na Kitajskem. — Kdo neki jim zapoveduje?

Vse, kar se jim postavi v bran, izropajo in pokončajo. Čolni gusarjev so majhne, lahke in silno urne džunke za komaj 5 do 20 mož posadke. Večji čolni so zaradi globine, sipin in čeri nerabni, razen tega bi se pa ne mogli z večjimi čolni tako imenitno skrivati za obalnim skalovjem.

Skupine posameznih čolnov so povezane v nepremagljivo verigo, poveljuje jim pa najposobnejši in najbolj izkušeni gusar. Vsi nižji in višji poveljniki so podrejeni skrivnostnemu in mogočnemu gospodarju, neznanemu finančniku, ki mu nikdo ne ve imena, ker se zmerom skriva za posredovalci. Ta »najvišji« drži v jati vse ogromne organizacije v rokah. On je edini in pravi dobičkar vsega trusta. V dobi pomanjkanja in »slabih kupčij« posoja plačo in hrano, zato se pa tem bolj masti v mesecih bogatega plena.

Ali je policija brez moči nasproti tem lopovom? Zvečine! Le redko-

kda se primeri, kakor na pr. v decembru 1930. leta, da se sprimela dve sovražni struji organiziranih gusarjev. Takrat se je razvila med dvema strankama pravcata pomorska bitka, ne meneč se za to, da mrgoli v bližini vse polno policijskih čolnov in tujih ladij. Bojevalo se je 2000 ljudi na 150 gusarskih čolnih. Policiji se je posrečilo, da je zasedla nekaj važnih gusarskih postojank, vendar se s tem v bistvu ni nič spremenilo.

Nekateri vsevedneži pa trde, da so pravi dobičkarji gusarskih tolpa, ki itak že tako težko preizkušano zemljo na tak način izjemajo, v vrstah najvišjih uradnikov in vladajočih...

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršil vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburg sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Salamonska razsodba

New York, v novembru.

Že nekaj časa govori vsa Amerika o slavni človeški dvojici, ki si je brez posebnega napora osvojila svet. Ta dvojica sta ljubki sestrici, ki sta že od rojstva zrasli in ju ves svet pozna pod imenom »siamskih dvojčk«.

Prepuščamo čitateljem, da razmišljajo o tem, kako strašno mora biti

Naš pravi domači izdelek!

življenje za taki dvojčki. Človek bi mislil, da se na smrt sovražita, ker sta primorani sleherno sekundo svojega življenja preživeti skupaj. Na srečo pa ni tako. Sestri se prav dobro razumeta in se složno borita za obstanek.

Nedavno tega sta imeli nenavaden doživljaj. Hoteli sta napraviti majhno potovanje in ko sta na železniški postaji po stari navadi zahtevali en voznik listek, se je službujoči uradnik uprl, češ, da je treba za živo bitje, ki ima dve glavi in štiri noge plačati dva voznik listka. Dvojčki pa nista hoteli odnehati, ne zaradi zvečanih stroškov, temveč iz načela. Odšli sta h postajenačelniku in mu razložili, da še živ dan nista plačali dveh voznik listkov, ker ne moreta zasedeti dveh sedežev, in da tudi to pot ne bosta plačali dveh listkov. Postajenačelnik je nekaj časa premišljeval, kaj naj stori, naposled je pa prav salomonsko razsodil: »Siamski dvojčki plačata dva polovična voznik listka kakor otroci do desetega leta.«

Vlomilec in igralka

Napisal Mihael Erdödy

(Spalnica gledališke igralkice. Višnjevkast somrak. Lepa igralka se ravno začinja slačiti.)

Vlomilec (s krinko pred očmi, se nenadoma pojavi): »Dober večer!«

Igralka (na smrt prestrašena): »Kaj bi radi?«

Vlomilec: »Vaš nakit!«

Igralka (vsa drgečoč): »Nimam nakita.«

Vlomilec: »Oprostite, prejšnji teden vam je baron podaril briljantno ogrlico.«

Igralka: »V kaseti je na nočni omari.«

Vlomilec (brska po kaseti).

Igralka (stopi proti preprogi, pod katero je skrit najmodernejši alarmni aparat. Samo če se dotakne drobce nega gumba, bo že prihodnji trenutek policija alarmirana).

Vlomilec (zakriči na igralko): »Kvišku roke!«

Igralka (dvigne malomarno roke, obenem pa stopi na gumb alarmnega aparata) sama pri sebi: »Bedak! Že čez par minut bo policija v hiši!«

Vlomilec (spravi ogrlico): »Hvala!«

Igralka (v strahu, da ne bi vlomilec pobegnil, preden bo prišla policija, se premaga, da bi nezaželeni obisk malo zadržala): »Tak sedite vendar! Kozarček likerja nemara?«

Vlomilec: »Kaj? Torej veste, kdo sem?«

Igralka (z nasmehom): »Seveda vem.«

Vlomilec: »Zdi se, da sem bil močno neroden!« (Sname krinko.) »Oprostite, umetnica, moja nespretno zvižajo, zatekel sem se k njej samo zato, da bi mogel priti v vašo bližino.« (Se prikloni.) »Dovolite, da se vam predstavim: Emerik Kolta, veleposestnik. Nisem našel druge poti, da se z vami osebno seznanim, ker vas je zmerom spremljal baron. Če je bil moj trik morda neokusen, vas prosim, da mi oprostite.« (Poklekne.) »Umetnica, obožujem vas!«

Igralka (ironično): »Z mojo briljantno ogrlico v žepu mi govorite o ljubezni?«

Vlomilec (ji vrne ogrlico): »Prosim! To verižico sem vam prav za prav hotel kupiti. Najmanj pol leta

sem jo gledal v izložbi. Dan za dnem sem se opajal na prelestnem nakitu in zraven zdihoval in mislil na vas.«

Igralka (odloži ogrlico): »Dragi prijatelj, to ste si res preneumno izmislili. Malo prej sem alarmirala policijo. Zdaj boste pa morali nositi posledice.«

Stražnik (vstopi): »Dober večer! Kje je vlomilec?«

Vlomilec: »Pomota, prijatelj.«

Igralka: »Po nepotrebnem sem vas poklicala, gospod komisar, čisto slučajno sem stopila na gumb. Prihodnjič bom že bolje pazila.«

Stražnik (pozdravi in gre).

Igralka (se zasmee): »Ali vas nisem lepo rešila iz zadrege?«

Vlomilec: »In pri vsem tem sem res imel namen ropati: da, oropati vaše srce!«

Policijsko poročilo je drugi dan prineslo tole novico:

Drzen vlom v vilo. Operni pevki Lindi Tidranovi so snoči odnesli iz stanovanja briljantno ogrlico, vredno najmanj 30.000 Din. Na obupne prošnje umetnice ji je vlomilec oropano ogrlico dal nazaj. Vrnjena ogrlica je bila izredno uspela ponaredba izvirnega nakita. Igralka je sleparijo opazila šele drugi dan. Preiskava proti neznanemu storilcu je v teku.

S.T.J. 9-33

Otroško perilo..
vselej voljno,
mehko je perilo

SCHICHT OVIM
TERPENTINOVIM MILOM
PRISTNO SAMO Z ZNAMKO "JELEN"

ZA NAMAKANJE PERILA "ŽENSKA HVALA"

Prevelika poštenost

Bukarešta, v novembru.

Nekdo je zapisal, da ni nikjer bolj poštenih ljudi kakor v Bukarešti. Če izgubiš zlato uro, pravi, jih dobiš drugi dan najmanj pet in dvajset nazaj. Cudovito!

Gospod Nortilan je bil kavalir od nog do glave. Poklica sicer ni imel, pač pa odlične lakaste čevlje, najlepše zlikane hlače, najzapeljivejše svilnate robčke v suknjiču in zmerom izbrano elegantne ovratnice. Bil je pa, tega ne smemo prezreti, poznavalec in ljubitelj psov. O tem je vedela vsa Bukarešta. Če je hotel kdo lepega psa čiste pasme, je šel kar h gospodu Nortilanu, ki mu je zmerom dobro in fino postregel natanko po njegovem okusu.

Njegov način trgovanja je bil sicer dokaj nenavaden. V oglasnem stolpcu največjega dnevnika je zdaj pa zdaj naročil oglas z debelo tiskanimi črkami: »P. Nortilanu je utekel krasen tičar. Najdite ga vrne za veliko nagrado...«

Ze drugi dan se je nabralo pred Nortilanovimi vrati nešteto ljudi, ki so dovedli izgubljenega psa. Vsak iz-

med njih je vlekel na vrvcu krasnega tičarja. Zdodilo se je, da je pripeljal kdo seboj psa iz pasme »promenadnih potpurijev«, toda tega je gospod Nortilan prav nevljudno vrgel čez prag. Vsem drugim pa, ki jih je posamič sprejemal in odpuščal pri vrtnih vratih, je izplačal primerno vsoto kot nagrado, kajti stvar je »nesla«. Gospod Nortilan je namreč »najdene« pse prodajal za neverjetno visoke cene ljubiteljem psov. Toda nikar ne mislite, da je prodajal samo tičarje. O, ne! Tudi hrte, jazbecarje kratkodlake, doge in dobermane. Kadar je gospodu Nortilanu zmanjkalo »blaga«, je vselej naročil oglas, in najmanj pet in dvajset »poštenih« najditeljev je dovedlo »uboge« živalce nazaj.

Pravica ima ostre oči! Lepega dne so gospoda Nortilana prijeli. Te dni bo prišel pred sodnike. Revež se čudom čudi, kajti kaj je on sam kriv, če so pa prebivalci Bukarešte tako nenavadno »pošteni«. Saj mu še na misel nikoli ni prišlo, da so »najdeni« psički v resnici ukradeni.

Vsak je svoje sreče kovač!

Brezdelje vir blagostanja

Pariz, v novembru.

Mr. Pénèble je bil, dokler je izvrševal še svojo prakso v Parizu, menda najslovitejši odvetnik za ločitve zakonov. Zdaj je minilo že dokaj let, odkar se je preselil na kmete. K njemu so nekoč prihajale varane žene in osleparjeni soprogi iz vrst pariških »višjih krogov«. Prihajali so po svet, tožili so mu o svojem trpljenju, obtoževali in mu zaupali skrajno kočljive zadeve, kajti Mr. Pénèble je bil v teh stvareh neverjetno spreten, skratka odprte glave, razen tega pa nad vse molčeč in diskreten. Vse se je pehalo za njegovo zaupanje, zato mu je njegova pisarna tudi donajala zmerom znova lepe zaslužke.

Vsak človek pa doživi smolo, in tudi gospoda Pénèbla se je prav temeljito prijel. Po nepredvidnosti se je zapletel v neko od sil neprijetno zadevo, ljudje so pričeli vse mogoče šušljati, položaj je postal za slavnega odvetnika tako neprijeten, da rajši o fem molčimo. Pariški odličniki so slišali tu, so zvedeli tam skrajno nevspešne stvari in so se seveda odvrnili od njega. Praksa je jela čedalje bolj pešati, dokler ni bil Mr. Pénèble lepega dne prisiljen zapreti ozloglašeno pisarno in se preseliti na svoje posestvo. Tamkaj je živel nekaj let v miru in izobilju od svojega velikega premoženja.

Snega pade časih na metre, pa vendar skopni, in prav tako je skopnel

denar v odvetnikovem žepu. Takrat je Mr. Pénèble sklenil napraviti to, kar sicer delajo slavni ljudje: namenil se je priobčiti svoje spomine. V Parizu je završalo; ljudje so zvedeli o tej njegovi nameri. Visoka gospoda, ki mu je nekoč zaupala vse svoje

— Zasliševanje pri procesu zaradi požiga nemškega drž. zbora bo ta teden bržčas končano, nato se bo na sodišče spet preselilo v Lipsko, kjer pride na vrsto politična stran zločina. Doslej je krivda dokazana le Vanderlubbu, glede obtoženih Bolgarov pa vse kaže, da niso sodelovali pri požigu.

— V Parizu se je ustanovil »klub samotnih«, t. j. takih, ki se čutijo zapuščene in ne vedo, kam bi se v prostem času deli. Klub ima že več tisoč članov in si je najel za svoje prostore posebno vilo. Tam bodo njegovi člani lahko po mili volji ubijali čas s šahom, časniki, knjigami, kvartami itd. Članarina je 20 frankov na mesec.

— Letošnje Nobelovo nagrado za književnost je dobil ruski emigrantski pisatelj Ivan Bunin. Nagradenec je star 63 let; živel je v velikem siromaštvu v Parizu. V slovenščini smo pravkar dobili njegovo najznamenitejšo novelo »Gospod iz San-Francisca«, ki jo je izdala založba »Hranci«.

— V Solunu se je prejšnji teden vršila 4. balkanska konferenca. Zastopniki vseh balkanskih držav so razpravljali o tesnejšem sodelovanju na vseh poljih.

skrivnosti v prepričanju, da jih nikdo nikoli ne zve, se je zdrznila, obupno je vila roke in vzdihovala, zakaj čast in dobro ime...

Zgodilo se je, kakor je Mr. Pénèble pričakoval. Še do današnjega dne ni dal svojih spominov v tisk, niti napisal jih še ni in jih nemara nikoli ne

bo. Kajti Mr. Pénèble cveto rožice, žepi so mu bolj polni denarja ko nekoč, življenje mu je lepše ko kdajkoli prej — zakaj neki? Prav zato ker ne piše svojih spominov, mu denarci lete kar pri oknu v nastavljeno dlan! So pač ljudje, ki imajo preveč masla na glavi.

Mila kazen

London, v oktobru

V Leedsu živi Mr. Willy Cooks, 71 letni gospod, ki je bil nekoč učitelj. Nihče ne ve, kako je prišlo: Mr. Cooks je nekega dne krenil z ravne poti čednosti v stran. Kadar se je zvečerilo, je šel v parke in javne vrtove, si natrgal cvetlice, jih odnesel domov in užival njih vonj.

Najbrže je bila njegova pokojnina precej majhna, vsekako je ni bilo toliko, da bi si lahko kupil cvetlice. Toda stari učitelj jih je preveč ljubil, da bi se jim mogel odreči, in se ni niti zavedal, da je zaradi ljubezni do cvetlic postal tat.

Neki stražnik ga je videl in posvaril. Posvaril ga je v drugo. In potem ga je naznanil.

Tajiti se ni dalo, in Mr. Cooks tega namena tudi ni imel. Izgovarjal se je samo plaho na svojo ljubezen do cvetlic. Toda tatvina je tatvina in kazen zanjo je zapor.

Sodnik pa ni bil slab človek in je sam pri sebi sklenil napraviti kompromis med pravico in obtožencem. Obsodil je Mr. Cooksa na leto dni zapora. Toda dovolil mu je posebno ugodnost: učitelj Cooks gre samo ponoči v zapor. Saj ga ni podnevi iz-

kušnjava nikoli premagala — zato-rej lahko mirno hodi po svojih potih, dokler sije solnce. Zvečer ob 7. mora pa v zapor, da tam prespi noč, jutraj ga pa spet izpuste. In če se bo posebno lepo obnašal, mu bodo čez dva meseca ostanek kazni odpustili.

Razprava in razsodba sta zbudili v Leedsu precejšnjo senzacijo. Prijazni ljudje pa dan za dnem prinašajo v »kaznjenčev« celico svežih cvetlic...

Srečanje

»Kako lepo, da vas vidim, gospod Petersen!«

»Prosim, ne imenujte me gospoda Petersna, ko tako tuje zveniš!«

»Oprostite, gospod Petersen, saj se tako malo poznavam... Kako naj vam pa rečem?«

»Recite mi rajši gospod Andersen — tako mi je namreč ime!«

(Hjemmet)

Pomagal si je

»Mama, malo prej sem pero požrl.«

»Ježeš, otrok — in kaj si potem napravil?«

»S svinčnikom sem pisal dalje!«

najrajši detektiva Joeja Deebsa v kriminalnih filmih.

— V Indiji imajo več ko 20 milijonov vdov, 2 milijona izmed njih jih nima niti 20 let.

— Bolgarski princ Kiril, brat kralja Borisa, je bil nekaj dni gost našega kralja v Beogradu.

— Blizu Novega mesta na Dolenjskem se je zgodil nov zverinski umor. Neznani morilec je razklal glavo 64-letni Ani Goršeti, ki je stanovala pri svoji poročeni sestri Uršuli Rohrmannovi. Le-to so osumili udeležbe pri umoru in jo aretirali.

— V nedeljo so bile v Nemčiji volitve. Ker je kandidirala samo nac.-soc. stranka, je seveda zmagala. Volilna udeležba je znašala 96 (!) odstotkov.

— Praga je imela 1921 v 18.713 hišah 676.000 ljudi ali povprečno 36 stanovalcev v vsaki hiši, leta 1933 pa 848.000 prebivalcev v 31.151 hišah, to je povprečno 25 stanovalcev v vsaki.

— Po statistiki Zveze narodov si je v 31 letih od 1. L. 1901 do 31. XII. 1931 vzelo na vsem svetu 10 milijonov ljudi življenje, t. j. toliko, kolikor jih je padlo v svetovni vojni.

— V Avstriji so uvedli spalne vagona tudi za III. razred, in sicer na progah Dunaj—Budimpešta in Dunaj—Pariz.

— V tekmovalstvu za nogometno prvenstvo države je Primorje izgubilo 0:2 s Haškom v Zagrebu in je v veliki nevarnosti, da ne pade iz lige.

Kalvarija ljubezni

Roman iz naših dni. — Napisal P. R.

41. nadaljevanje

»Niste nama še odgovorili,« je rekel Marko. »Tak je moja sestra prav ugenila?«

Francek je obstal. Rdečica je bila izginila z njegovega obraza in spet je bil blede kakor zmerom. V njegovi duši je divjal boj. Potem je pa uprl oči v deklico in resno odgovoril:

»Gospodična Boža se moti. Vesel in ponosen bom, če me bosta imela za svojega prijatelja.«

»Torej ste se le odločili, da ostane pri nas?«

»O, tega še ne vem... Mogoče.«

Boža in Marko sta tlesknili z rokami.

»Vidite, to je lepo. Boste videli, kako bo najina mamica skrbela za vas! In kako bo potem vaša mamica vesela, ko boste imeli lepa in polna rdeča lica!«

Marko se je zasmejal. Potem je pa vzkliknil:

»Zdaj, ko je že tako rekoč sklenjeno, moramo pa nemudoma mater obvestiti.«

Francku se je stemnil obraz. Toda takoj se mu je spet zvedril, ko ga je Boža prišla za roko in mu rekla:

»Boste videli, kako lepo se bomo imeli! Veste, nama ste jako simpatični!«

Nekaj minut nato so bili že pri gospe Harleyevi in Madžarki. In deček je osupli materi popolnoma resno sporočil svoj sklep:

»Mama, odločil sem se. Samo povej, kdaj me misliš pripeljati, boš videla, ne bom se branil. Zakaj prepričan sem, da mi bo zelo ugajalo. Gospod Marko in gospodična Boža pravita, da bomo postali prijatelji. In tudi to sta mi rekla, da bo njuna mamica lepo skrbela zame. Saj zato ne boš ljubosumna, kaj ne, mamica? Zdaj vidim, da je bolje tako. Moram gledati, da čisto ozdravim, da bom lep deček in da boš lahko ponosna nanj, kajne, mamica?«

Ilona ga je stisnila k sebi in nenadoma jo je stisnil za srce čuden strah, da je s solznimi očmi zajec-ljala:

»O, ti moj ljubi, nesrečni otrok!«

IV

Mali prijatelji

Francek se ni premislil. Ko sta se z materjo peljala nazaj v Lucern, ni bil prav nič žalosten. Ilona je bila kar presenečena nad tako nenadno izpremembo pri otroku. Res, da je bila gospa Harleyeva zelo ljubezniva, toda zato še vseeno ni mogla razumeti, kako se je mogel dati njen sinček, drugače tako plah otrok, tako hitro zapeljati.

Zakaj na dečkovem obrazu je bilo res nekaj, kar je skoraj opravičevalo ta izraz. Ko sta se peljala domov, se je vsak trenutek ozrl nazaj, pa ne s strahom, tudi ne s skrbjo, ne, skoraj se je zdelo, kakor da mu oči žare v veselju in pričakovanju. Bistrim materinim očem to ni ušlo. Nehote jo je obšla žalost in srce ji je prevzelo čuvstvo, ki je bilo zelo podobno ljubosumnosti.

Tudi sicer je bil Francek na tej vožnji domov nekam zamišljen. Gledal je strmo pred se, kakor bi videl v duhu privid, ki je moral biti zelo ljubeč in mikaven, zakaj od časa do časa je izpreletel njegov obraz žarek neskajenega veselja. Zdajci ga je pa mati iztrgala iz sanj:

»Nu, zdaj pa povej...«

»Kaj, mamica?«

»Ali si bil prej čisto odkrit z menoj? Ali si res prepričan, da ti bo ugajalo v domu?«

»Popolnoma prepričan, mamica.«

»Pa vendar si še davi drugače govoril.«

»Veš, mama, ko sem si pa vse čisto drugače predstavljal. Mislim sem, da bo to velika in žalostna hiša, skoraj kakor ječa... ali pa bolnica. Pa je popolnoma drugače. In razen tega je videti gospa tako dobra, tako prijazna... Ali veš, kako ji otroci pravijo?«

»Sanjava gospa?«

»Da, sanjava gospa. Ali ni lepo ime?«

»Da, zelo lepo.«

»Pa se ji tudi poda. Ali si videla, kadar ne govori, kako so takrat njene velike in lepe oči nekam zaslanjane?«

»Da.«

In po kratkem premolku:

»A kdo ti je vse to povedal?«

»Njen sin... ne, gospodična Boža je bila.«

Ko je izgovoril to ime, mu je šinila v lice rahla rdečica.

»Zdi se, da sta otroka zelo prijazna?«

»Zelo prijazna, mamica.«

»In dobro vzgojena?«

»O, prav gotovo, saj se jima vidi.«

Vse te odgovore je Francek dal brez pomišljanja. Ni bilo dvoma: Marko in njegova sestra sta ga popolnoma osvojila.

Toda otrok je čutil, da je zdaj nje-

gova mamica tista, ki jo je treba potolažiti. In dejal je:

»O, mamica, v začetku mi bo vseeno hudo, ker ne boš več pri meni. Toda Marko — zdaj ga je imenoval že kar kratko samo z imenom — Marko mi je rekel prav tako kakor ti, da moram gledati, da bom ozdravel, ker boš ti potem zadovoljna in srečna, ko ne bom več tako blede in bolehen. Kaj ne, mamica, saj si tako rekla?«

»Da, srček!«

»In potem, saj me boš večkrat obiskala, kaj ne? Saj boš ostala v Lucernu?«

»Seveda. Najmanj dvakrat na teden te bom prišla pogledat.«

»Vidiš, mamica, potem pa ne bo tako hudo.«

Ilona ga je gledala s čedalje večjim začudenjem. Vse to ji je pripovedoval tako čudno resno in s takim glasom, kakor da bi bilo vse samo po sebi umevno, čeprav je še pred nekaj urami popolnoma drugače mislil in govoril. Stisnilo jo je za srce. In prvič jo je obšla nenadna zavest nevarnosti. Bilo ji je, kakor da ji grozi nekaj skrivnostnega in neznane. Toda takoj je to misel spet pregnala.

Med tem se je voz ustavil v Lucernu. Mati in sin sta izstopila in odšla v hotel. Ilona je takoj poslala po slugo, ki mu je bila naročila, naj pazi na Cirila.

»Gospod je odšel pred kako uro,« ji je povedal sluga. »Šel se je izprehajati ob jezeru in potem se je spet sam vrnil nazaj v hotel.«

»In kje je zdaj?«

»Spi, gospa.«

»O, potem je dobro.«

Popoldne je morala Ilona več reči nakupiti za sina, da bo lepo oskrbljen, ko ne bo več ona pri njem.

Tri dni nato ju je spet peljal voz proti zdravilišču. Toda ko se je voz

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje,
barvanje in svetlolikanje

Angleški humor

»John, tak zbudi se vendar! Rav-

nokar sem sanjala, da je miš v sobi!«

»Potem pa prisanjaj še mačko in spet zaspi!« (Punch)

Bob je, nu, recimo, neroden. Posebno z nežnim spolom. Na Fredyjev nasvet si kupi knjigo »Uspeh pri ljubezni«.

»No, Bob,« ga vpraša čez nekaj dni Fredy, »ali ti gre zdaj kaj bolje?«

»Oh, še slabše,« zaječi Bob in pokaže tole mesto v knjigi: »Kako izpoveš dekletu, da ga ljubiš: Primi jo za roko, pritisni si jo na srce, pogledaj ji globoko v oči in šepni: Ljubim te, Evelina!«

»Nu in?« vpraša Fred.

»Ko ji je pa vendar Mary ime!« odgovori Bob ves nesrečen. (Life)

Gospod Bumberton je naposled našel težko pričakovani mir. Najprej dolga vožnja, potem tuja hotelska postelja in naposled še smrčeči sosed.

No, naposled je le zadremal.

Ne za dolgo. Zakaj kmalu je zabobnelo po vratih.

Gospod Bumberton plane pokoncu.

»Kaj pa je, za božjo voljo?«

»Gospod Bumberton, vaša prtljaga je prispela. Ali naj jo spodaj pustim, ali naj jo pa gor...«

»Hudič naj vas vzame,« zakriči Bumberton, »saj je za to vendar še jutri zjutraj čas!«

In se obrne na drugo stran. Toda smrčeči sosed, nova hotelska postelja in naporna vožnja — no, po dolgem prizadevanju je vendarle spet zaspal.

In spet zagrmí po vratih.

Bumberton plane pokoncu. »Kaj se je pa zdaj zgodilo?«

»Hotel sem vam samo reči, da ti-sto ni bila vaša prtljaga!« (Life)

»Srce moje! Ti si solnce mojega življenja! Naj nama usoda prinese še toliko groma in dežja, s teboj bom

zvečer vračal, je sedela v njem samo Ilona...«

Mlado ženo je grabil čuden nemir. Ni mogla razumeti, da gre otroku ločitev nenadoma tako malo do srca. Res, da se ji je časih zdel zelo otožen, toda potem so prišli trenutki, ko mu je zasijalo v očeh njej nerazumljivo veselje.

Mlado ženo in njenega sina so v domu sprejeli še bolj pristrčno kakor prvič. Marko in Boža sta mu dala roko in mu dejala, da je pogumen in močan, ker tako lepo drži besedo, gospa Harleyeva je pa skušala potolažiti Ilono, ki je bila vsa strta. Rekla je, da bo še drugi dan prišla in pogledala, kako se počuti otrok pri tujih ljudeh. Toda voditeljica je odkimala:

»Če mi dovolite, gospa, bi vam odsvetovala prepogoste obiske, ker bi več škodovali kakor koristili. Otrok se mora privaditi hišnemu redu, in zato bi bilo boljše, če bi bil nekaj dni samo nase navezan. Toda to je samo nasvet, in če se vam ne zdi umesten, ni treba, da bi se po njem ravnali.«

Ilona je izprevidela, da ima gospa Harleyeva prav. Zato je sklenila, da se bo oglasila šele čez dva dni, pozneje pa dvakrat na teden. Ko se je poslavljala, je mislila, da bo otrok planil v jok, toda solze so mu komaj omočile oči. In še se je zraven smejal Marku in Boži, ki sta bila vse popoldne okrog njega.

»Čudno, nerazumljivo!« je premišljala Ilona in spet jo je neznan strah zbodel v srce.

Ko je voz z njo izginil v mraku za prvim ovinkom, je otrok zašepetal:

»Uboga mamica! Saj ji je huje kakor meni!«

Res je tako kazalo. Čudoviti čar te deklice ga je bil čisto izpremenil. Sicer ga je bolešno stisnilo za srce, ko je videl, kako se izgublja voz z njegovo ljubljeno mamico v mrak, toda tistega brezdanjega občutka osamelosti, ki se ga je bil še pred unevi tako bal, ko še ni poznal Bože, ni bilo več. Domotožje, ki mu je leglo na dušo, ko ga je mati zapuščala, mu je ublažila neznana radost, ki ga je vselej prevzela, kadar se je zagledal v obraz ljubkega bitja, ki mu je ponudilo svoje prijateljstvo.

kljuboval vsem viharjem!«

»Dragi!« šepne deklica v njegovem objemu, »ali je to vremensko poročilo ali pa izpoved ljubezni?« (Life)

»Že spet ste pred sodiščem zaradi beračenja. In potem se drznete še reči, da ljubite delo! Kako to, da ga nikjer ne najdete?«

»Ko je pa ljubezen slepa, gospod sodnik!« (Observer)

»Ali se še ravnate po strogi dieti, ki vam jo je predpisal zdravnik?«

»Bežite no! Da bi od lakote umrl, samo zato, da bom nekaj dni delj živel?«

Najnovejša škotsko

MacPherson se pelje v aberdeen-skem tramvaju. S seboj ima ogromen zavoj.

»En penny za vas in dva za zavoj,« mu reče sprevodnik.

Tedaj MacPherson zavoj razveže in pravi: »Skobacaj se na plano, MacKenzie! Na klopi je cenejši!«

Grof MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

12. nadaljevanje.

Minilo je pol ure, minila je ura, poldruga ura...

V mrzlični napetosti je Edmond pritiskal uho na prsi umirajočega in čutil, kako postajajo utripi vse slabotnejši. In potem je srce popolnoma prestalo, z obraza je izginila vsa kri in oči so osteklele.

Bilo je okoli šestih zjutraj. Povejmo, svetiljka je čedalje bolj bledela v porajajočem se jutru. Čudni odsevi so legali na mrtvečev obraz in se spet izgubljali, da se je časih zdelo, kakor bi bil še živ. Dokler je trajal boj med nočjo in dnevom, je Dantès mogel še dvomiti; toda ko je zmagal dan, je spoznal, da je sam z mrličem. Tedaj ga je obšla čudna groza; ugnil je svetiljko, jo z drgečočimi rokami spravil in zbežal skozi rov. Bil je skrajni čas, zakaj komaj je poveznil ploščo nad glavo, je vstopil ječar.

Dantès se je polastila neizrekljiva nestrpnost, kaj se bo zgodilo v celici njegovega prijatelja. Ko ga je minila prva groza, se je splazil nazaj v rov in prispel na drugi konec prav takrat, ko je ječar začel klicati ljudi. Kmalu so prišli še drugi ključarji; potem so se zaslišali težki koraki vojakov. Za njimi je prišel guverner. Edmond je slišal škripanje postelje in nato guvernerjev glas, ki je zapovedal, naj brizgajo abbeju vodo v obraz; ko se je jetnik tudi tedaj ni zavedel, je poslal po zdravnika. Potem je guverner šel in takrat je Dantès prestregel nekaj sočutnih besed, vmes pa porogljiv smeh.

»Eh,« je rekel neki glas, »blaznež je šel k svojim zakladom. Srečno pot!«

»Njegovi milijoni ne bodo niti za mrtvaško rjuho,« je dejal drugi.

»E,« se je zasmel tretji, »rjuhe na lfu so pocenile!«

»Nemara mu izkažejo več časti, ker je bil duhovnik,« se oglasi spet prvi. »Mogoče mu bodo privoščili vrečo.«

Potem so glasovi utihnili; Dantèsu se je zdelo, da so drug za drugim odšli. Toda vstopiti se vseeno ni upal, zakaj nemara je kdo ostal pri mrliču na straži.

Čez kako uro so se spet začeli glasovi. Bil je guverner, ki se je vračal z zdravnikom in več častniki. Potem je nastala tišina; očitno je zdravnik preiskoval mrtveca. Nato je malomarno izjavil, da je abbe mrtev.

»Smili se mi,« je dejal guvernerjev glas. »Miren in nedolžen jetnik je bil; njegova blaznost nam je bila samo v zabavo. Kajne da se niste mogli nikoli pritoževati nad njim?«

»Nikoli!« pritrdi ječar. »Narobe; zmeraj sem ga rad poslušal, kadar mi je kaj zanimivega pripovedoval. Ko je moja žena obolela, mi je celo dal recept, in pomagalo ji je.«

»Oho,« vzklikne zdravnik, »nisem vedel, da imam opravka s poklicnim tovarišem. Upam, gospod guverner,« pristavi z nasmehom, »da ga boste spodobno pokopali.«

»Bodite brez skrbi! Zavili ga bodo v najboljšo vrečo, ki jo imamo.«

Spet so se zaslišali koraki, kakor bi ljudje prihajali in odhajali. Nato je zaškripala postelja: abbeja so zašili v vrečo in ga položili nazaj na posteljo.

»Drevi torej!« pravi guverner, ko je bilo opravljeno.

»Ali naj pustimo stražo pri mrliču?« vpraša ječar.

»Počemu? Zaklenite celico, kakor da bi bil še živ.«

Nato so se koraki oddaljili in glasovi so počasi utihnili. Le vrata so še zaškripala in zapah je zacvilil — potem je pa objela Dantèsa zlovešča tišina. Tedaj šele se je upal privzdigniti ploščo nad glavo in boječe pogledati po celici: bila je prazna.

XIX

lfsko pokopališče

Na postelji je ležala vreča iz grobega platna in iz nje se je risala volga koščena postava. Tako je bilo torej res vsega konec: Dantès ne bo nikoli več videl oči, ki so še v smrti ostale odprte, kakor da hočejo videti onstran smrti; nikoli več ne bo mogel stisniti te marljive roke, ki je odgrnila zastor izpred toliko zanj skritih stvari. Faria, dobri in nesebični tovariš, ki se ga je bil tako ljubeče oklenil, je živel le še v njegovem spominu.

Dantès se je spustil na zglatve postelje in se pogreznil v mračno in grenko otožnost.

Sam! Spet bo sam! Niti pogled na edino človeško bitje, ki mu je delalo življenje drago, mu ne bo več ostal, ne njegov glas, ki se ga je zmeraj tako veselil!

»O, če bi mogel umreti,« si je govoril, »potem bi bil spet pri njem. A kako naj umrem? O, nič težkega,« je nadaljeval, rogaje se samemu sebi. »Prvega, ki vstopi, zadavim, pa me bodo obsodili na smrt.«

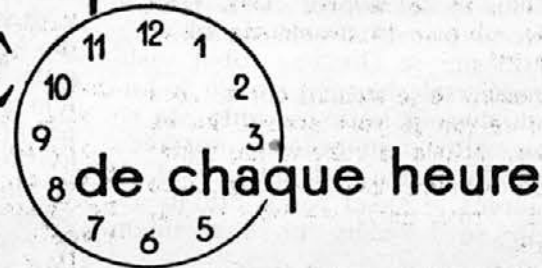
Toda še fisti mah ga je obšel strah pred mislijo na tako sramotno smrt. In kakor se tolikokrat zgodi, se je njegov brezdanji obup umeknil neutešnemu hrepenjenju po življenju in prostosti.

»Da umrem? Ne, ne! Ali je bilo vredno toliko trpeti, da bi zdaj umrl? O, takrat, pred leti — takrat bi bil moral umreti; danes bi se pa reklo še povečati sedanje gorje. Ne, živeti hočem, boriti se do konca: priboriti si moram nazaj ukradeno srečo. Pozabil sem, da sem prisegel maščevanje svojim rabljem, ozabil sem, da moram poplačati morebitne prijatelje. A kaj, nesrečnež? Mar ne vidiš, da si obsojen na isto usodo

Najsposobnejša
pri športu —
najlepša
na veselici!

Včeraj še na morju,
a danes že polna
pričakovanja prve
veselice. Sedaj mo-
ra biti polt zopet
zamolkla in nežna.
Elida Creme de cha-
que heure ji daje
rožnato svežost;
varuje kožo in pre-
preči, da ne postane
rdeča in hrapava.

ELIDA
CREME

kakor Faria in da ne boš prišel od tod drugače kakor on?»

Pri teh besedah je Dantès odreden in srepo zastrel pred se kakor človek, ki se mu zablistala rešilna misel. Potem ga je vrglo pokoncu; segel si je po čelu, kakor bi ga omotica prijemala, prestopil nekajkrat po celici in se spet ustavil pred posteljo.

Ne da bi dalje premišljeval, boječ se, da ne bi po zrelem premisleku zavrgel storjeni sklep, se je sklonil k vreči, jo z Farijevim nožem razparal, vzel mrliča iz nje in ga z neizrekljivim trudom spravil skozi rov v svojo celico. Tam ga je položil na svoje ležišče in pokril z odejo ter pritiskal na ledeno mrzlo čelo poslednji poljub. Hotel mu je zatisniti oči, a zaman; nato je obrnil truplo s obrazom v zid, da bi ječar, ko mu bo prinesel večerjo, mislil, da je zaspal kakor že tolikokrat. Potlej se je splazil v rov, potegnil posteljo k zidu in odhitel v Farijevo ječo. Tam je vzel iz skrivališča v kaminu šivanko in nit, vrgel svoje cape s sebe, zlezal v prazno vrečo in vrečo od znotraj zašil. Če bi bil po nesreči kdo takrat stopil v ječo, bi bil moral slišati utrip njegovega srca.

Dantès bi bil mogoče počakal do večerje; toda bal se je, da se ne bi guverner premislil in dal mrliča že prej odnesti. To bi pokopalo njegovo poslednjo nado.

Mladi mož je bil pripravljen za vsak slučaj. Ako bi nosači medpotoma odkrili, da nosijo živega človeka in ne mrliča, jim ne bi dal časa, da se zavedo; z enim

zamahom bi prerezal vrečo od glave do nog, izrabil njihovo grozo in zbežal. Če bi ga hoteli prijeti, bi se jim pa z nožem uprl. Na pokopališču bi se dal mirno zagrebati, ko bi mu grobarji obrnili hrbeč, bi se pa prekopal skozi rahlo prst in zbežal. Zanašal se je, da gruda ne bo pretežka; če bi pa bila in bi ga zadušilo — tem bolje, potem bo vsaj vsega konec.

Dantès ni že od prejšnjega večera ničesar použil; zjutraj ni mislil na jed, potem pa ni več utegnil. Prva velika nevarnost, ki mu je grozila, je bil ječar; kaj, če spozna zamenjavo, ko mu bo prinesel večerjo? Toda na srečo je Dantès dostikrat, kadar je bil slab, volje ali pa utrujen, legel zgodaj spat in tedaj je ječar postavil kruh in juho na mizo in brez besede spet šel. Pa če to počti napravi izjemo? Če ga ogovori in ne dobi odgovora? Ali ne bo potem stopil k postelji in tako odkril prevaro?

Ko se je bližala sedma ura, je Dantès res zgrabil strah. Pritiskal si je roko na prsi, da uduši utrip, ki mu je grozil razgnati srce, z drugo si je pa otrl pot, ki mu je curljal po sencih.

Toda čas je hitel, minevale so ure, v kastelu je pa še zmeraj vladala popolna tišina. Dantès je videl, da je prva nevarnost srečno prestal.

Naposled, ob uri, ki jo je določil guverner, so se zaslišali koraki na hodniku. Edmond je vedel, da je prišel odločilni trenutek; zbral je ves svoj pogum in

zadržal dih — želeč le še, da bi mogel prav tako pritajiti tudi utrip razbijajočega srca.

Pri vratih so se koraki ustavili. Dantès si je dejal, da so prišli ponj. Njegova slušnja je bila prava: zaslišal je, da so postavili na tla nosilnico.

Potem so se vrata odprla in Dantès je nejasno opazil skozi platno, da se mu bližata dve seneci. Tretji, s svetiljko v roki, je ostal pri vratih. Ko sta prišla do postelje, sta vsak na svojem koncu pograbila vrečo.

»Nekam težak je za svoje suhe kosti,« reče tisti, ki je bil prijel pri glavi.

»Pravijo, da zrase človeku vsako leto za pol funta kosti,« meni drugi.

»Ali si že napravil zanko?« vpraša tedaj prvi.

»Čemu? Da bova nepotrebno težo nosila?« vzklikne drugi. »Jo bom že spodaj napravil.«

»Prav imaš; pa pojdimol.«

»Počemu zanko?« se vpraša Dantès.

Moža sta položila dozdevnega mrliča na nosilnico. Edmond se je bil napravil lesenega, da bi bolje igral mrtveca. Mož s svetiljko je šel naprej in sprevod je krenil po stopnicah nizdol.

Zdajci je Dantès oblihl ostri nočni zrak. Nosača sta šla še kakih dvajset korakov, nato sta se pa ustavila in položila nosilnico na tla. Eden od njih je odšel; Dantès je slišal ropot oddaljujočih se korakov po kamenitem tlaku.

»Kje sem?« se je vprašal.

»Vražje je težak!« reče tedaj eden izmed obeh možakov, ki sta ostala pri Dantèsu, in sede na rob nosilnice.

»Posveti mi vendar,« zagodrnja drugi, »drugače lahko še dolgo iščem.«

Mož s svetiljko uboga.

»Česa neki išče?« se vpraša Dantès. »Lopate najbrž.«

Tedaj zasliši vesel vzklik, znamenje, da je grobar odkril, kar je iskal.

Nato se grobar spet približa nosilnici; zamolklo zbobni nekaj na zemljo in isti mah začuti Edmond, kako se mu je zadržala zanka okoli nog.

»Nu, ali si jo naredil?«

»In še kako! Ta bo držala!«

Nato spet dvigneta nosilnico. Ko sta napravila kakih petdeset korakov, obstaneta in odpreta neka vrata.

Dantèsu udari na uho hrumeenje valov, ki so butali ob pečine.

»Pasje vreme!« zagodrnja eden izmed nosačev. »Nocoj ne bo ravno prijetno v vodi.«

»Da, vrli abbé se bo nekoliko namočil,« prikimajo drugi in se zagrohta.

Dantès sicer šale ni razumel, pa so se mu vseeno od neznane groze naježili lasje.

»Na mestu smo!« vzklikne tedaj prvi.

»Le pojdiva še malo dalje,« meni drugi. »Ali si že pozabil, da se nam je pri zadnjem pogrebu raztreščil ob skalah in da nas je drugi dan guverner oštel?«

Nesla sta nosilnico še kakih šest korakov navkreber; potem je pa Dantès začutil, kako sta ga prišla za glavo in noge in ga zavihetela,

»Ena,« vzklikneta grobarja v en glas.

»Dve!«

»Tri!«

Dantès je začutil, da ga je vrglo v zrak. In potem je začel padati, z vratolomno naglico ga je vleklo v brezdanjost kakor ranjenega ptiča, in padanja ni hotelo biti konec. Čeprav ga je s strahovito naglico vleklo v globino, da mu je jemalo dih, se mu je vendar zdelo, kakor bi padal celo večnost. In potem iznenada strašen tresk v mrzlo vodo. Valovi so se zgrnili nad njim, oglušujoče je udarilo na njegova ušesa in iz ust se mu je izvil instinktiven krik groze in strahu.

Dantès so vrgli v morje; v globino ga je potegnili šest in trideset funtov težka krogla, ki so mu jo bili privezali za noge.

Zakaj pokopališče gradu lfa je — morje.

XX

Otok Tiboulen

Čeprav omamljen in skoraj brez zavesti, je Dantèsu vendarle ostalo toliko prisolnosti duha, da je zadržal dih, ko je priletel v vodo. Ker je imel, kakor bralci še vedo, v desnici pripravljen nož, je naglo kakor misel razparal vrečo in pomolil iz nje najprej roke in potem še glavo. Toda vse njegovo prizadevanje, da bi se pognal kvišku, je bilo zaman, ker ga je vlekla na dno težka krogla, obešena za njegove noge. Tedaj se je z obupnim naporom vseh svojih sil sklonil, dosegel motvoz, ki so bile njegove noge zvezane z njim, in ga prerezal — v poslednjem trenutku, zakaj le še sekundo, pa bi ga bilo zadušilo. Krogla je šinila v globino in potegnila s seboj vrečo, Dantès je pa vzgon pognal kvišku. Edmond je globoko zajel sapo, nato se je pa v drugo potopil, zakaj tisti trenutek je bilo najvažnejše, da se skrije očem ifskih biringev.

Ko se je drugič prikazal na površju, je bil že najmanj petdeset sežnjev od kraja, kjer je priletel v morje. Nad seboj je zagledal črno nebo, po katerem so se podili oblaki; le zdaj pa zdaj se je iz njih zasvetila kakšna zvezda. Pred njim se je širilo razburkano morje, ki je napovedovalo vihar, za njim se je pa kakor grozeča pošast vzpenjala granitna skala s kastelom. Na vrhu pečine se mu je zdelo, da razloči migotajočo luč. Gotovo sta grobarja slišala njegov obupni krik, ko je padel v morje. Zato se je vnovič potopil in plaval nekaj časa pod vodo. Na vrh se je pognal šele tedaj, ko mu je pošla sapa. In tedaj je

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobl in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice i. t. d. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

videl, da ni svetiljke nikjer več.

Zdaj se je moral orientirati. Izmed otokov, posejanih okoli lfa, sta najbližnja Ratonneau in Pomègue; a kaj, ko sta oba obljudena! Najvarnejši bi bil še otok Tiboulen ali pa Lemaire, toda do njiju je dobro uro plavanja. Vzlic temu se je Dantès odločil plavati proti tema dvema otokoma; le kako naj ju najde sredi noči?

Takrat je uzrl luč s Planirskega svetilnika. Če bi plaval proti temu svetilniku, bi pustil otok Tiboulen na levi; torej mora ubrati smer malo na levo. Razdalja je bila sicer velika, toda mladi mož je v svoje neizmerno veselje kmalu spoznal, da ni v prisiljenem brezdelju izgubil prav nič svoje nekdanje plavalске spretnosti; videl je, da je še prav tako gospodar nad vodnim elementom kakor nekoč. Vrh tega je strah še pomnožil njegove moči.

Tako je Dantès krepko plaval proti cilju, ki si ga je bil zadal. Strašni grad se je bil že zdavnaj ugnil v temo in čim bolj se je od njega oddaljeval, tem slaje je užival v zavesti spet pridobljene prostosti.

»Zdaj sem že kakšno uro v vodi,« si je dejal, »a ker plavam proti vetru, lahko četrte ure navržem. Če nisem zgrešil smeri, moram biti torej že blizu Tiboulenu... A če sem jo zgrešil?«

Ob tej misli ga je stresel mrz. Da bi se odpočil, se je obrnil na hrbet; toda morje je postajalo čedalje viharnejše, in Dantès je kmalu izprevidel, da ne more računati na počitek.

»Tudi prav!« si je dejal sam pri sebi in stisnil zobe. »Vzdržati hočem do konca, dokler mi ne odpovedo roke in otrpnejo noge!«

In začel je plavati z novo močjo, ki mu jo je podeljeval obup.

Zdajci se mu je pa zazdelo, kakor bi se bilo nebo še bolj stemnilo in bi se mu bližal temen oblak. Isti mah je začutil skelečo bolečino na kolenu: iztegnil je roko in zadel ob kopno. Zdaj je videl, kaj je bilo tisto, kar je imel za oblak. Dvajset korakov pred njim se je vzpenjala iz morja skalnata gmeta — otok Tiboulen.

Dantès je začutil tla pod nogami. Prestopil je dva, tri korake in se zleknil na granitne kleči, ki so mu bile tisti trenutek meh-

kejšje od najfinejše pernice. Tako je bil utrujen, da je pri priči zaspal — vzlic vetru in viharju, vzlic dežju, ki je takrat začel pršiti, zaspal v blaženi sen človeka, ki je ućakal najvećjo srećo svojega življenja.

Toda ni še spal celo uro, ko ga zbudi silen grom. Nevihta se je razbesnela, kakor bi se bilo nebo odprlo.

Pomorščakovo oko Dantèsu ni varalo: res je bil priplaval na otok Tiboulen, kakor je nameraval. Toda vedel je tudi, da je otok pust in skalnat in da na njem ne bo našel zavetišća. Zato se je sklenil, ko bo nevihta odnehala, spet izročiti valovom in plavati do otoka Lemaire, ki je sicer prav tako skalnat, a mnogo večji in že zato tudi gostoljubnejši. Za zdaj si je pa našel zavetja pod nekim skalnatim previsom.

Edmond je čutil, kako stresa vihar skalo, ki ga je vzela pod streho; valovi so butali ob breg in brizgali bele pene prav do njega. Čeprav je bil pod skalo na varnem, ga je ob peklenskem besnenju elementov obhajala omofica. Tedaj se je spomnil, da že 24 ur ni imel ničesar v uslihi in da ga žge žeja. Iztegnil je roko in prestregel deževnice, ki je lila po skali.

Ko je vstal, je strašen blisk razklal noćno temo. In v njegovem svitu je Dantès uzrl med otokom Lemaire in rlićem Croisellom, kake četrte ure daleć, majhen ribiški ćoln, ki ga je vihar s strahovito naglico gnal proti otoku. Dantèsu je zastal dih, hotel je zavpić — takrat je pa že zahreščalo in na uho mu je udaril obupen krik. Potem ni bilo ćolna nikjer več...

Polagoma je jel vihar pojenjać. Skozi sive oblake, ki so se podili po nebu, je zdaj pa zdaj posijala zvezda. Elementi so se pomirili. In kmalu je napovedala dolga rdećkasta progna na vzhodu, da bo vstal dan.

Dantès je stal nemo in nepremićno pred ćudovitim prizorom, kakor bi ga videl prvić v življenju. Saj tudi vsa ta dolga leta jetništva na lfu niti enkrat ni videl solnećnega vzhoda.

Utegnilo je biti ob petih zjutraj; morje se je bilo že popolnoma potolaćilo.

»Ćez dve ali tri ure,« si je govoril Dantès, »bo prišel jećar v mojo celico, zagledal truplo mojega nesrećnega prijatelja, ga spoznal in zagnal krik in vik. Potem bodo odkrili luknjo v zidu in podzemeljski rov; poslali bodo po grobarja, ki sta me vrgla v morje in najbrže slišala moj obupni krik. In potem bo topovski šrel dal vsej obali na znanje, da ne sme dali zavetja ćloveku, ki bo blodil nag in laćen okoli; poslali bodo nadenjen ladje z oboroženimi vojaki, da ga živega ali mrtvega spravijo nazaj. Kaj bo z menoj? Laćen sem in mrz me stresa, vse, kar sem imel, sem vrćel proć, še noć, ki mi je rešil življenje, ker me je oviral pri plavanju. Izročem sem na milost in nemilost prvemu kmetu, ki me bo zagledal in se bo hotel polakomniti razpisane nagrade. Brez moći sem, brez volje, še misliti ne morem več.«

DAMSKI

JESENSKI in ZIMSKI

PLAŠĆ,

DRAGO GORUP & Co., LJUBLJANA

Miklošićeva cesta 16/1

je zadnje mode, najboljšee kvalitete, prvorazredno delo

Nizka cena!

ki Vam ga dobavi tvrdka

Ladja pleše valček

»Charleston se je sam obsodil na smrt, naj živi valček!« Takšna je zapoved naših dni. Starim ljudem se kar samo smeje, če mislijo nazaj na tiste srečne čase prejšnjega stoletja, ko se je valček kljub prepriam svojih stvariteljev Josefa Lannerja in Johanna Straussa prebil in nastopil zmagoslavno pot po širnem svetu.

Letopisi iz leta 1840 kar neprikrito povedo, da se je komaj dvajsetletna angleška kraljica Viktorija naveličala udomačene in tolikanj dolgočasne četvorke ter zapovedala svojemu dvornemu plesnemu mojstru, naj skuša čimprej uvesti namestu nje kakšen temperamenten, a vendar eleganten ples. Pisci tistih letopisov poročajo, da se je podal na dolgo in mučno pot ves zlikan in namazan z dišečimi olji in pomadami sam gospod angleški dvorni plesni mojster v spremstvu prve dvorne balerine, na pot, ki ga je končno privedla v rodno mesto novega plesa, na Dunaj, odkoder je bil zaslovel že daleč preko meja tedanjega avstrijskega cesarstva. Tam sta ta odlična angleška gosta opazovala nekega večera nad vse zabaven in čuden prizor v nekem dunajskem gostilniškem vrtu. Vse, kar leze in gre, kar pije pivo in vino, se je dobesedno bojevalo z vrči in litri, stoli in stolicami... Sprijeli so se pripadniki Lannerja z občudovalci Straussovih prikupnih melodij. V laseh so si bili kakor pravi sovražniki. Orkester jim je pa v podzigo igral Lannerjeve motive.

Naš dični dvorni plesni mojster je bil do mezinca na nogi tako navdušen nad tem prizorom, da je dejal svoji spremljevalki, da si pač njuna gospodarica in kraljica ne more želeli temperamentnejšega plesa kakor je ta. Sklenila sta »na licu mesta«, da preneseta ta ples še kar toplega na angleški dvor. V vsej naglici so

zbohnali kapelo prekrasnih dunajskih deklet, ki jih je vodila najlepša izmed njih, Katica Lannerjeva, hčerka skladatelja, ki je tako postala neposredna misijonarka očetove glasbe. Angleškima odličnikoma se je ta-

Dunajčanke imeti vaje kar v glavni kabini staromodne jadrnice, ki jih je preguncala čez morje med Calaisom in Dovrom. En-dva-tri, en-dva-tri je gosla Katica Lannerjeva po notah svojega dobrega očeta, ostali instru-

Hanna Waag in Heinz Cleve
v filmu »Kralji valčkov«

ko mudilo, da uboga dekleta niso utegnili niti uvežbati vseh starih in novih kompozicij. Za določeni spored svojih srca užigajočih dunajskih in podonavskih motivov so morale

menti so jo dokaj dobro spremljali. En-dva-tri, en-dva-tri, ta vžigajoči ritem, ki je bliskovito osvajal svet, se je kar sam po sebi prenesel na razburkano valovje Rokavske ožine in

prisilil jadrnico, da se je še ona gugala v tričetrtinskem taktu. En-dva-tri, en-dva-tri —, toda ko je valovje udarilo silneje ob boke šibke ladje, so zdrsnile mize, stoli in gostje na drugo stran velike kabine; ko se je ritmično vrnil val po nekaj taktih z druge strani — en-dva-tri, en-dva-tri, je pa vse spolzele spet na prejšnja mesta.

Valovi norijo po taktu,
po valčku še ladja skaklja...

V filmskem ateljeju, kjer vsa ta vesela in smešna dejanja oblikuje v vezano celoto s požrtvovalno ljubeznijo in vnemo Ludwig Berger, ki je ustvaril že nemi film »Valčkov sen«, dirigira kapelnik pred čudno sliko. Zgoraj poveljuje Renata Müller damski kapeli v jadrniški kabini, ki je obešena na močnem ogrodju, pod njo pa stoji dvanajststorična mož, ki vleče za močne vrvi, pritrjene pod njenim dnem, in pozibava to veselo pozorišče v tričetrtinskem taktu.

En-dva-tri, en-dva-tri: »vojna za valček« novi operetni film Ufe se ziblje med Dunajem in Londonom. Willy Fritsch in Paul Hörbiger, partnerja plavalase Renate, sedita ob strani in se zabavata, smejeta se do solz, zraven sta pa presneto vesela, da se jima ni treba s plavalasimi dekleti vred zibati v obešeni škattli... *

Točno!

»Čudno, Cene, časih se mi zdiš tako moški, drugokrat pa spet čisto ženski. Kaj naj to bo?«

»Veš, srček, to utegne biti zato, ker je bila polovica mojih prednikov moškega, druga polovica pa ženskega spola...«

Dokaz

»Obtoženec,« reče strogo sodnik, »kako to, da trdite, da ste tožitelja sicer večkrat, a le prav rahlo udarili, medtem ko tožitelj ravno nasprotno trdi?«

»Kako naj on sploh ve,« odvrne prezirljivo obtoženec, »saj je že po prvem udarcu nezavesten obležal!«

Obлека za naše šolarke

Najbolj primerno je, da šolkam napravimo obleke iz mehkega volnenega blaga, ali pa iz debelega rebrastega baršuna. Biti morajo pred vsem trpežne in tople. Kroj mora biti udoben, kajti otrok se mora pošteno in neovirano razgibati.

Ti trije površnički nam pokažejo glavne oblike otroške mode: pelerino, plašček in raglan. Levi plašček ima pripet kôp. Izdelan je iz zelene-

ga rebrastega baršuna, v okras so mu rjavi roženi gumbi. Srednji plašček je iz rdečice in rjavo črtastega flanša. Zaradi pestrosti položimo črtasto blago v več smeri. Zapenja se ob strani na štiri sponke. Tak plašček je zelo srčkan. Na desni je pa plašček iz modro in sivo črtaste volnene tkanine. Rokavi so vstavljeni na način raglana, okoli vratu je pa pentlja iz istega blaga.

Pri vseh treh oblekah vidimo na krilih položene gube. Leva obleka je iz rdečega krepa, vrvčasti prešivi so iz bēž-volne. Rokavi so na rami košati, nad laktom pa tesneje stisnjeni, da se lahko pripno še podaljški. — Srednja obleka je iz rjavo bēž-volnenega blaga. Tkanina je položena tako, da so črtaste proge počez. Pentlja pod izrezom je iz rdečega lakastega platna. Na levi strani je oble-

ka speta z modrimi sponkami, kar napravi zelo ljubeč vtis. Desna obleka je temno zelena, okraski pa iz škotske tkanine.

Za malčke pa vzemimo za jesen in zimo zmerom le svetle barve. Flanel in flanš je prav lahko prati, malčki so pa videti zmerom nekam slavnostno oblečeni, kadar imajo novo obleko. *

Meščanska kuhinja *Piše Nuša*

Rdeče pese dobimo, kolikor hočemo. Vložena v kis je jako dobra, posebno prav nam pride pozimi.

Vložena rdeča pesa

Za vlaganje izberemo majhne, zdrave, trde, temnordeče pese. Velike niso okusne. Operemo jih v več gorkih vodah in kuhamo v velikem loncu v dosti vode, tako dolgo, da postanejo popolnoma mehke.

Nato jih olupimo in zrežemo na lepe, tanke listke. Potem skuhamo kis. Na vsak liter belega kisa za vlaganje vzamemo tri četrt litra vode in polno žlico soli. Vse pustimo vreti 10 minut. Nato kis odstavimo in pustimo ohladiti.

V široko steklenico vložimo vrsto zrezane rdeče pese, 3 cm visoko. Potresemo jo z zmelitim poprom, malo kumina in z nastrganim hrenom za 1/2 cm visoko, potem položimo spet plast pese in tako ponavljamo, dokler ni steklenica napolnjena do tri četrtine. Zgoraj naj bo pesa. To zalijemo z ohlajenim kisom, steklenico dobro zavežemo s pergamenom in shranimo na hladnem, suhem prostoru. Tako pripravljena pesa drži dolgo in je prava delikatesa. Lahko nam nadomešča gobe v kis, katerih smo letos imeli malo. Servira se brez olja, z njo garniramo goveje meso, klobase in faširano meso.

Faširano meso

Faširano meso (pravilno haširano, t. j. seseklano meso), pripravljamo na zelo različne načine. Pečemo ga v pečici in naredimo iz njega hlebček ali dve majhni štručki ali ga pa ocvremo in to imenujemo

polpete. S faširanim mesom postrežemo vedno lahko svojem ali gostom, važno je le, da ga pravilno pripravimo. Najboljše meso za faširanje je prašičje. Tudi iz kuhanega govejega mesa lahko naredimo polpete, pa ni tako okusno kakor sirovo prašičje.

Adria prašek je boljši

1 kg prašičjega mesa zmeljemo na stroju, dodamo 3 cela jajca, majhno seseklano čebulo, žličko majarona, nekoliko sesekljanih limonovih lupin, 1/4 kg krušnih drobtin, 6 dkg sesekljane slanine, 4 namočene in ožete žemlje in žlico soli. Vse gnetemo 10 minut in napravimo iz te zmesi dve mali štručki, ki ju potresemo z nastrganim kruhom (drobtinami). Položimo jih na dobro pomazan pekač in jih poldrugo uro počasi pečemo v pečici. Pri pečenju jih polivamo z mastjo in nekoliko podlivamo z vodo. Pečene zrežemo na lepe kose ter garniramo s krompirjevim pirejem in vloženo rdečo peso.

Meseni hlebčki ali polpete

Iz zmesi, ki smo jo zgoraj opisali, lahko naredimo hlebčke v velikosti žemlje, katere potresemo s krušnimi drobtinami. Ocvremo jih na razbeljeni masti po obeh straneh, po vsaki strani 10 minut. Ocvrte denemo na skledo, garniramo z maslenim krompirjem in z vloženo rdečo peso.

Faširano meso z belim vinom

1 kg prašičjega mesa zmeljemo na stroju, dodamo 3 cela jajca, iz pol

limone sesekljanih lupin, žličko zmeltega popra, 6 dkg sesekljane slanine, 1/4 kg krušnih drobtin, 4 namočene in ožete žemlje, žlico soli in 6 žlic belega, ne sladkega vina.

Zmes dobro gnetemo in naredimo iz nje hlebčke v velikosti žemlje, potresemo jih z drobtinami ter ocvremo v razbeljeni masti po obeh straneh. Serviramo gorke in garniramo s praženim krompirjem ter vloženo rdečo peso. To zmes lahko pečemo tudi na pekaču v pečici in sicer tako, da naredimo eno veliko in dve manjši štručki, katere poldrugo uro pečemo in neprestano polivamo z mastjo.

Če še ne veš

Načeto steklenico piva ali slatine hranimo dobro zamašeno tako, da jo postavimo na glavo. Ogljikova kislina ostane v steklenici, zategadelj pijača ne postane plehka.

Pražena kava obdrži vonj (aromo), če ji še vroči primešamo nekaj stolčnega sladkorja in jo hranimo v dobro zaprtih steklenih, porcelanastih ali pločevinastih škatlah. Za kilogram žgane kave je dovolj 30 gramov stolčnega sladkorja.

Lepo sveže zeleno barvo sočivja ohranimo pri kuhanju, če prilijemo vreli vodi nekaj kapljic octa.

Ako Vam naš list ugaia,

ga pokažite svojim prijateljem in ga pošljite kot tiskovino svojim sorodnikom v Francijo, Nemčijo, Ameriko in drugam

Pozor! ●●●●

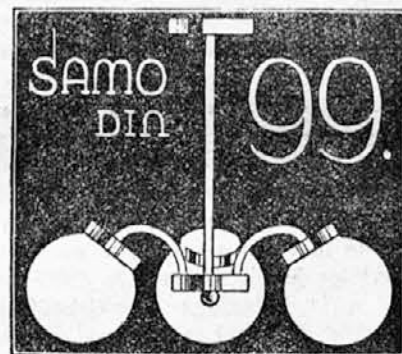
Premog in suha drva dobavlja na dom

Vrhunc Ivanka
Bohoričeva ulica 25

Naročniki,

storite svojo dolžnost -
pocavajte naročnino!

BEKO-SVETILKE

ELEKTRO-PODJETJE

»BEKO«

Miklošičeva c. 19

Dalača Vzajemne zavarovalnice

Bluze, damsko in moško perilo, razne pletenine, kravate, rokavice, nogavice in torbice, kupite najboljše pri trdki

Miloš Karničnik
Ljubljana, Stari trg 8

Priporoča se modni
ateljé in krojno učiteljske
za damske obleke
Dobijo se kroji po meri

ROZA MEDVED

Ljubljana, Gledališka 16
pritličje desno, vrata 3

Zlato naše hrane

Jajnine

Tovarna Pekalet

SPECIJALITETA! NEDOSEGLJIVO! OPATICA KREMA IN MILO IZ LILJEVEGA MLEKA

Opatica je zaščitni znak za pravo in neponarejeno kremo in milo iz liljevega mleka. — Odlikujeta se zaradi svojih nežnih in blagih sestavin ter sta za nego in olepšavo zelo prikladni. Uporaba se priporoča osebam, ki imajo zelo občutljivo kožo. —

Obraz, negovan s to kremo ali z milom, postane v najkrajšem času bel, čist in gladek ko baršun. Vse nečistoče in gube izginejo za vedno.

1 lonček kreme
Din 15.—
Kos mila Din 10.—
Zahtevajte povsod ali pa pišite na naslov:

NOBILIOR PARFUMERIJA • ZAGREB • ILICA 34

Proda se:

Frizerski salon z umivalniki, zelo dobro vpeljan, na najbolj prometnem mestu, po zelo ugodni ceni. Ponudbe na upravo „Družinski tednik“ pod „Ugodna prilika“.

Pisalni stroj naj piše sam!

To je prav tako šefova želja kakor tudi strojepiščeva. Toda stroja take popolnosti ne bo nikdar. Najbolj pa se tej dovršenosti približuje

WOODSTOCK,

ki je višek tehnike. Izumitelji — ameriški inženjerji — smejo biti ponosni na svoj izdelek.

Woodstock ima poln in lahek udarec, pisava je čista in dovršena.

Kdor Woodstock vidi — mu je naklonjen, kdor Woodstock preizkusi, spozna, da je to najboljši stroj, a kdor le nekaj časa na njem dela — se ne more nikdar več ločiti od njega. Ta stroj je v Ameriki zaslovel radi svoje priročnosti in koristnih naprav in je zadnji dve leti najbolj zahtevana znamka.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

TIPKA, družba z o. z.
trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami

Ljubljana
Miklošičeva cesta 13. — Tel. 29-70.